

CZU: 37.016:811.131.1:373.3

METODE INTERACTIVE FOLOSITE ÎN PREDAREA PĂRȚILOR DE VORBIRE ÎN CLASELE PRIMARE

*Florentina POPA, doctorandă, gradul didactic I
Școala Gimnazială „Pr.Gh.Săndulescu”
Dragomirești, Județul Neamț, România*

Summary. *Promoting modern (interactive) training methods that have the capacity to stimulate the active and full, physical and mental, individual and collective participation of students in the learning process has preoccupied the researchers. Students must be taught to think critically, creatively, constructively and effectively.*

This article presents methods with creative features and methods with activating features through the use of which students develop critical thinking, which enhance the functionality of the mind, stimulate its capacity for exploration and discovery, analysis and synthesis, reasoning and evaluation: brainstorming, cluster technique, mosaic method, cube, quintet, the technique I know / want to know / I learned, the pyramid method, the corner method etc.

Keywords: *method, learning, student, noun.*

Metodele de învățare centrată pe elev fac lecțiile interesante, ajută elevii să realizeze judecăți de substanță și fundamente, sprijină elevii în înțelegerea conținuturilor pe care să fie capabili să le aplice în viața reală. Astfel „metodele supuse atenției au rolul de a-l face pe elev să se concentreze asupra valorii teoretice și practice a cunoștințelor și să conștientizeze modul în care acestea îl pot ajuta în propria dezvoltare” [1, p.197].

Printre metodele care activează predarea-învățarea sunt și cele prin care elevii lucrează productiv unii cu alții, își dezvoltă abilități de colaborare și ajutor reciproc. Ele pot avea un impact extraordinar asupra elevilor datorită denumirilor, caracterului ludic și oferă alternative de învățare cu priză la copii. **Metode cu valențe creatoare:**

- Brainstormingul;
- Metoda ciorchinelui;
- Turul galeriei;
- Jocul de rol.

Metode cu valențe activizatoare:

- Metoda cadranelor;
- Știu/vreau să știu/am învățat;
- Mozaicul;
- Cubul;
- Problematizarea.

Mozaicul sau metoda grupurilor interdependente - cum o numește A. Neculau(1998), este bazată pe învățarea în echipă (team-learning). Fiecare elev are o sarcină de studiu în care trebuie să devină expert. El are în același timp și responsabilitatea transmiterii informațiilor asimilate, celorlalți colegi.

Genul substantivelor.

Experți 1

1. Recunoașteți substantivele din textul următor. Precizați ce denumește fiecare, felul și numărul.

Maria este o fată cuminte. Ea merge la munte cu trenul.

2. Formulați alte sarcini pentru textul dat.

Experți 2

1. Numărați substantivul fată la:

Nr. singular	Nr. plural
(o fată)	(două fete)

2. Dați cinci exemple de alte substantive care se numără la singular **o** și la plural **două**.

De reținut!

Substantivele care primesc, prin numărare, la numărul singular cuvântul **o** și la numărul plural cuvântul **două** sunt de **genul feminin**.

3. Formulați alte cerințe prin care să verificați înțelegerea substantivelor de genul feminin.

Experți 3

1. Numărați substantivul munte la:

Nr. singular	Nr. plural
(un munte)	(doi munți)

2. Dați cinci exemple de alte substantive care se numără **un** la singular și **doi** la plural.

De reținut!

Substantivele care primesc, prin numărare, la numărul singular cuvântul **un** și la numărul plural cuvântul **doi** sunt de **genul masculin**.

3. Formulați alte cerințe prin care să verificați înțelegerea substantivelor de genul masculin.

Experți 4

1. Numărați substantivul tren la:

Nr. singular	Nr. plural
(un tren)	(două trenuri)

2. Dați cinci exemple de alte substantive care se numără **un** la singular și **două** la plural.

De reținut!

Substantivele care primesc, prin numărare, la numărul singular cuvântul **un** și la numărul plural cuvântul **două** sunt de **genul neutru**.

3. Formulați alte cerințe prin care să verificați înțelegerea substantivelor de genul neutru.

În final o fișă de muncă independentă:

1. Determinați genul următoarelor substantive: bujor, masă, caiet.

2. Scrie câte trei substantive la numărul singular la toate cele trei genuri. Treceți-le la plural.

Ciorchinele. Este o metodă de brainstorming neliniară. Încurajează elevii la o gândire liberă, deschisă. Este bine ca tema propusă să fie familiară elevilor, mai ales atunci când ciorchinele se utilizează individual. Poate fi folosit și pe perechi sau pe grupe și mai ales în cadrul lecțiilor de recapitulare și sistematizare a cunoștințelor.

Substantivul-recapitulare

Cubul. Am împărțit elevii în grupe eterogene, fiecare primind câte un cub pe fețele căruia erau trecute activitățile: denumește, numără, asociază, descoperă, argumentează și aplică. Elevii sub îndrumarea conducătorului de grup, prezintă cunoștințele teoretice referitoare la tema abordată (partea de vorbire). Cei care întâmpină dificultăți sunt ajutați de ceilalți membrii. Elevii, sub îndrumarea conducătorului de grup, prezintă cunoștințele teoretice referitoare la substantive.

Substantivul-consolidare.

1. **Describe** partea de vorbire: substantiv.

Partea de vorbire care denumește ființe, lucruri, fenomene ale naturii, stări sufletești, acțiuni se numește substantiv.

2. **Compară** în exemplele următoare felul substantivelor.

Toți copiii s-au așezat pe pământ să iarbă. (substantiv comun)

Planeta Pământ are mulți locuitori. (substantiv propriu)

Scrisul este o necesitate. (denumirea acțiunii-substantiv)

Pisica toarce pe sobă. (denumește o ființă)

Cartea este interesantă. (denumește un lucru)

3. **Analizează** substantivele subliniate din propoziția: Ioana vine de la farmacie. (fel, gen, număr).

Ioana – substantiv propriu, genul feminin, numărul singular.

farmacie – substantiv comun, genul feminin, numărul plural.

4. **Asociază** substantivelor următoare adjective potrivite:

copila....(bălaie)   copilele....(frumoase)

lucruri...(ascunse)   lucrul...(vechi)

degete...(subțiri)   podul...(înalt)

5. **Aplică** utilizând într-un scurt text (dialog) 5-10 substantive pe care să le sublineiați.

6. **Argumentează** de ce cuvintele subliniate în propoziția următoare sunt substantive:
Școlarii învață în bibliotecă.

- denumesc: - ființe:școlarii;

- lucruri:bibliotecă;

- se numără: un școlar-doi școlari;

o bibliotecă-două biblioteci;

-li se poate adăuga un adjectiv: școlarii silitori; bogata bibliotecă.

Utilizarea metodelor moderne în activitatea didactică contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ, având cu adevărat un caracter activ -participativ și o reală valoare educativ-formativă asupra personalității elevilor. Valoarea metodelor moderne de predare în școala românească, este incontestabilă deoarece :

- oferă elevilor posibilitatea de a-și exprima propriile păreri, opinii;
- maximizează posibilitatea ca fiecare elev să învețe în ritmul propriu și să fie evaluat în raport cu performanța sa anterioară;
- situează elevul în miezul acțiunii, rezervându-i un rol activ și principal: să imagineze, construiască pe plan mintal, să investigheze, să exploreze, să creeze, să transpună în practică ;-pune elevii într-o situație autentică, de rezolvare a unei sarcini concrete cu o finalitate reală ;

- valorifică experiența cotidiană a fiecărui elev, considerând-o o ancoră în achiziționarea noilor abilități și capacități .
- deprinde elevul de timpuriu cu strategia cercetării, elevul își însușește metode de muncă similare celor științifice, învață să creeze o situație problematică, să emită ipoteze asupra cauzelor și relațiilor în curs de investigație, să facă prognosticuri asupra rezultatelor posibile, să examineze și să mediteze, să formuleze idei și să exprime puncte de vedere diferite.

Cunoștințele morfologice se realizează concentric urmărindu-se formarea competențelor de comunicare și modelul comunicativ funcțional.,, Cultivarea exprimării corecte,coerente și frumoase a elevilor constituie principalul obiectiv al predării disciplinei noastre în școală” [2, p.67].

Cadrul didactic citește elevilor sau îi pune pe elevi să citească scurte, dar interesante povestiri care, prin conținutul lor bine ales, contribuie la educarea copiilor, la dezvoltarea simțului estetic. În legătură cu cele citite, se poartă convorbiri cu copiii ce se termină printr-o reproducere a conținutului celor povestite pe baza întrebărilor și apoi treptat în mod independent. În vederea îmbogățirii vocabularului copiilor, se introduc, cu prilejul fiecărei povestiri, termeni necunoscuți, înțeleși sau nu de elevi din context. Explicarea sensului cuvintelor și *expresiilor frumoase* pentru copii trebuie făcută înainte de citirea povestirii, fie în timpul convorbirii purtată în legătură cu cele citite, explicându-le că unele cuvinte (în cazul nostru, substantive) au un sens propriu (soare- Soarele răsare.) și unul figurat (*Soarele și luna i-au ținut cununa.*) cel recunoscut în cadrul expresiilor frumoase. Acționând astfel în mod perseverant, se dezvoltă atitudinea conștientă a elevilor față de exprimarea corectă în limba română.

În ceea ce privește **evaluarea**, aceasta păstrează tendința de diminuare a evaluării comparative, mergându-se până la eliminarea acestui tip de evaluare; dominarea evaluării criteriale sau prin obiective; predominarea evaluării formative care îl implică pe elev în procesul de învățare, de autoevaluare și autoreglare a activității sale, jucând rolul unei evaluări conștientizate, care se preocupă mai mult de procesul învățării; utilizarea complementară a metodelor tradiționale și alternative de evaluare (portofoliul; rezolvarea în grupuri mici; proiectul; investigația); accentuarea caracterului motivațional al evaluării; slaba reprezentare a evaluării sumative la final de semestru sau de an școlar preluând și în aceste condiții funcțiile evaluării formative, învățătorul prefigurând demersuri ameliorative în urma înregistrării rezultatelor evaluării sumative.Este foarte important ca ,, profesorul să-și dezvolte un sistem de înregistrare a observațiilor și de notare a factorilor care afectează exprimarea orală” [3, p.79].

Constantin Parfene susține că ,,Folosirea acestor metode trebuie să fie determinată de realizarea unei învățări active,proces în care relația profesor elevi să fie pusă sub imperativul activizării elevilor,profesorul îndeplinind rolul unui ghid competent și abil” [5, p.24].

Marin Manolescu pledează pentru o paradigmă a integrării evaluării inițiale, formative și sumative. Aceasta se bazează pe o pedagogie mixtă în cinci etape:

- **Etapa inițială/ preliminară**, cu rolul realizării unui diagnostic la nivelul elevilor, dar și al unui prognostic;
- **Etapa colectivă**, evaluarea inițială fiind urmată de activitatea comună cu elevii;

- **Evaluarea formativă**, realizată cu instrumente unitare, elevul fiind conștientizat asupra dificultăților pe care le are și sarcinile ulterioare ce vor fi incluse în învățare;
- **Pedagogia diferențiată**, prin care sistemul de erori este distribuit fiecărui elev, programul de instruire fiind prefigurat prin conținuturi evaluative, dar și prin conținuturi ameliorative;
- **Evaluarea sumativă**, realizată prin instrumente de evaluare cu deschidere progresivă, vizând obiective cu diferite grade de complexitate.

Câtă vreme creația este socotită un privilegiu dobândit ereditar de minoritate, școala s-a ocupat în mod special de acest aspect, deși, e drept, s-au creat aici colo clase speciale pentru supradotați. De când se arată că automatele dirijate de calculatoare înfăptuiesc toate muncile monotone, stereotipe și deci omului îi revin mai multe sarcini de perfecționare, de înnoire, cultivarea gândirii inovatoare a devenit o sarcină importantă a școlilor de masă. Pe lângă efortul tradițional de educare a gândirii critice, stimularea fanteziei apare și ea ca un obiectiv major. Aceasta implică schimbări importante, atât în mentalitatea profesorilor, cât și în ceea ce privește metodele de educare și instruire.

Concluzia prezentului articol ar fi că prin folosirea strategiilor didactice interactive „activitatea de grup este stimulativă, generând un comportament contagios și o strădanie competitivă” [4, p.180] precum spunea Crenguța Lăcrămioara Oprea.

BIBLIOGRAFIE

1. BĂRBULESCU G.; BEȘLIU, D. Metodica predării Limbii și literaturii române în învățământul primar. București: Corint, 2009.
2. Institutul de Științe Pedagogice. Metodica predării limbii române în școala generală de 8 ani. București: EDP, 1964.
3. Ministerul Educației și cercetării. Ghid metodologic pentru aplicarea programelor de Limba și literatura română, învățământ primar și gimnazial. C.N.C., 2002.
4. OPREA, CR. L. Strategii didactice interactive. București: EDP, 2006.
5. PARFENE, C. Metodica studierii limbii și literaturii române în școală. Iași: Polirom, 1999.